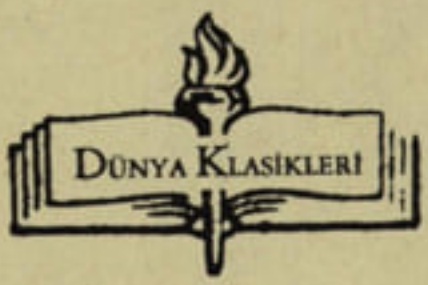
İLHAN
BAŞGÖZ

YUNUS EMRE
II

Şiirlerinden Güldeste

Cumhuriyet

Bu kitap Cumhuriyet Dünya Klasikleri Dizisi'nde
Sn. İlhan Başgöz'ün izniyle basılmıştır.

Yayına hazırlayan : Egemen Berköz
Dizgi Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş.
Baskı : Çağdaş Matbaacılık Yayıncılık Ltd. Şti.
Mayıs 1999

İLHAN BAŞGÖZ

YUNUS EMRE
II
(Şiirlerinden Güldeste)

Cumhuriyet

Cumhuriyetimizin 75. yılı
coşkusuyla...

Hümanizma ruhunu anlama ve duymada ilk aşama, insan varlığının en somut anlatımı olan sanat yapıtlarının benimsenmesidir. Sanat dalları içinde edebiyat, bu anlatımın düşünce öğeleri en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir ulusun, diğer ulusların edebiyatlarını kendi dilinde, daha doğrusu kendi düşüncesinde yinelemesi; zekâ ve anlama gücünü o yapıtlar oranında artırması, canlandırması ve yeniden yaratması demektir. İşte çeviri etkinliğini, biz, bu bakımdan önemli ve uygarlık davamız için etkili saymaktayız. Zekâsının her yüzünü bu türlü yapıtların her türlüsüne döndürebilmiş uluslarda düşüncenin en silinmez aracı olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyatın, bütün kitlenin ruhuna kadar işleyen ve sinen bir etkisi vardır. Bu etkinin birey ve toplum üzerinde aynı olması, zamanda ve mekânda bütün sınırları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi ulusun kitaplığı bu yönde zenginse o ulus, uygarlık dünyasında daha yüksek bir düşünce düzeyinde demektir. Bu bakımdan çeviri etkinliğini sistemli ve dikkatli bir biçimde yönetmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemeyen Türk aydınlarına şükran duyuyorum. Onların çabalarıyla beş yıl içinde, hiç değilse, devlet eliyle yüz ciltlik, özel girişimlerin çabası ve yine devletin yardımıyla, onun dört beş katı büyük olmak üzere zengin bir çeviri kitaplığımız olacaktır. Özellikle Türk dilinin bu emeklerden elde edeceği büyük yararı düşünüp de şimdiden çeviri etkinliğine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okurunun elinde değildir. 23 Haziran 1941.

Milli Eğitim Bakanı
Hasan Âli Yücel

SUNUŞ

Cumhuriyet'le başlayan Türk Aydınlanma Devrimi'nde, dünya klasiklerinin Hasan Âli Yücel öncülüğünde dilimize çevrilmesinin, kuşkusuz önemli payı vardır.

Cumhuriyet gazetesi olarak, Cumhuriyetimizin 75. yılında, bu etkinliği yineleyerek, Türk okuruna bir "Aydınlanma Kitaplığı" kazandırmak istedik.

Bu çerçevede, 1940'lı yıllardan başlayarak Milli Eğitim Bakanlığı'nca yayınlanan dünya klasiklerini okurlarımıza sunmaya başladık.

Büyük ilgi gören bu etkinliği Milli Eğitim Bakanlığı'nca yayınlanmamış -ancak Aydınlanma Devrimi yarıda kalmasaydı yayınlanacağına kesinlikle inandığımız- dünya klasiklerini de katarak sürdürüyoruz.

Cumhuriyet

YUNUS ŞİİRLERİNDEN BİR GÜLDESTE

SEÇME DİZELER

Kara toprağın altında gül deren elleri gördüm

Yunus seni seveli beşaret oldu canı

Senin aşkın deniz ben bir balıcak

Ben o yari sevdiğimi bir nice gizleyibilem

Canım, erenler yolu inceden inceyimiş

Ey dostlar esenleşelim tuz ekmek helallaşalım

Tatlı sözler söylegil şirinlikler eylegil

Deniz yüzünden su alıp su veririm gönüllere

Azın azın bu ömrün geçesidir

Halka nasihat satınca (satacağına) er ol yolunca hoş yürü

Sev seviye düştü gönül

Şol ufacık naresteler gül gibice solmuş yatır

DERVİŞ YUNUS'UN ŞİİRLERİ

Altında kaynak belirtilmeyen şiirler
Sabahattin Eyüboğlu'nun kitabından alınmıştır.

OCAĞA VARMAYINCA

1

Hakk'ı kaçan bulasın
Hakk'a kul olmayınca
Erenler eşiğine
Yaslanıp yatmayınca

Bir bağ ki viran ola
İçi dikenle dola
Ayıklamak neylesin
Od ile yanmayınca

Issızlık u yabanda
Od mu bulunur onda
Kavı taşı çakmağı
Bir yerde olmayınca

Issızlıkta kalma sen
Odunu söndürme sen
Odu kaçan bulasın
Ocağa varmayınca

Ol hakikat güneşi
Doğar vahdet burcundan
Şûle vermez Yunus'a
Hicaplar kalkmayınca

DOSTU KANDA BULASIN
2

Gönül kanda dolana
Maşukun bulmayınca
Kişi âşık mı olur
Gönülsüz kalmayınca

Gönüldür anan onu
Esir eyleyen seni
Kimi âzat eylersin
Sen âzat olmayınca

Boynu zincirli geldik
Key katı esir olduk
Er nazar eylemedi
Halimiz bilmeyince

Bir yanından överler
Aylak nesne verirler
Bahasın ne bilesin
Sen satın almayınca

Bahası canın anın
Mal ile davar değil
Sevdik mi ele girer
Sevdikler vermeyince

Dostu kanda bulasın
Sende durmak ile sen
Ol imaret eylemez
Sen viran olmayınca

Sözü Yunus'tan işit
Kibir kılma tut öğüt
Ol seni sora gelmez
Sen yavu varmayınca

DOSTA GİTMEYE
3

Sensiz yola girer isem
Çare yok adım atmağa
Gövdemde kuvvetim sensin
Başım götürüp gitmeğe

Gönlüm canım aklım bilim
Senin ile karar eder
Can kanadı açık gerek
Uçuban dosta gitmeğe

Kendiliğinden geçeni
Doğan eder maşuk anı
Ördeğe kekliğe salar
Süre eriben tutmağa

Bin Hamzaca kuvvet vermiş
Kadir Çalap aşk erinde
Dağları yolundan ırar
Kasteder dosta gitmeğe

Yüzbin Ferhad külüng alıp
Kazar dağlar bünyâdını (yapısını)
Kayalar kesip yol eyler
Ab-ı hayat akıtmağa

Ab-ı hayatın çeşmesi
Âşıkların visalidir
Sohbeti aşk ile eder
Susamışları yakmağa

Âşık mı derim ben ona
Tanrının uçmağın seve
Uçmak hod bir tuzaktır
Eblehler canın tutmağa

Âşık olan miskin olur
Hak yoluna teslim olur
Her ne dersen boyun tutar
Çare yok gönül yıkmağa

Bildik gelenler geçtiler
Gördük konanlar göçtüler
Aşk şarabın içen canlar
Uymaz göçmeğe konmağa

Tutulmadı Yunus canı
Geçti tamudan uçmağı
Yola düşüp dosta gider
Ol aslına (ulaşmağa) uyakmağa.

(Divan, 58)

DESTAN OLA
4

İki cihan zından ise
Gerek bana bostan ola
Ayruk bana ne gam gussa
Çün inayet dosttan ola

Varam ol dosta kul olam
Hem açılıban gül olam
Hem ötüp bülbülü olam
Durağım gülistan ola

Dost yüzünü gördü gözüm
Erenlere toprak yüzüm
Söz anlayana bu sözüm
Gerek şekeristan ola

Her dâvâdan geçen kişi
Dosttan yana uçan kişi
Aşk şarabın içen kişi
Geh esrik geh mestan ola

Sensiz iki cihan benim
Zindan görünür gözüme
Senin aşkınla bilişen
Gerek hass'ül-has'dan ola (haslar hasından)

Aşka doyamadı özüm
Keksüzün söylerim sözüm
Yunus senin işbu sözün
Âlemlere destan ola

(Divan, 58)

OL GÜL SOLMAZ OLA
5

Bir şaha kul olmak gerek
Hergiz ma'zûl olmaz ola
Bir eşik yastanmak gerek
Kimse elden almaz ola

Bir toyu toylamak gerek
Bir soyu soylamak gerek
Bir sözü söylemek gerek
Melekler de bilmez ola

Bir kuş olup uçmak gerek
Bir kenara geçmek gerek
Bir şerbetten içmek gerek
İçenler ayılmaz ola

Çevik bahrı olmak gerek
Bir denize dalmak gerek
Bir gevher çıkarmak gerek
Hiç sarraflar bilmez ola

Bir bahçeye girmek gerek
Hoş teferrüç kılmak gerek
Bir gülü yaylamak gerek
Hergiz ol gül solmaz ola

Kişi âşık olmak gerek
Ma'şukayı bulmak gerek
Aşk oduna yanmak gerek
Ayruk oda yanmaz ola

Yunus imdi var tek otur
Yüzünü hazrete götür
Özün gibi bir er getir
Hiç cihana gelmez ola

SENİN İLE VARAM SANA
6

Ey âşıklar, ey âşıklar
Aşk mezhebi dindir bana
Gördü gözüm dost yüzünü
Kamu yas düğündür bana

Ey Padişah, ey Padişah,
Üş ben beni verdim sana
Genc-ü hazinem kamusu
Sensin benim önden sona

Senden sana varır yolum
Senden seni söyler dilim
İlle sana ermez elim
Ne hikmettir şaştım buna

Ayruk bana ben dimeyem
Kimesneye sen dimeyem
Bu kul o sultan dimeyem
İşitenler kalsın tana

Dost aşkına ulaşaldan
Dünya ahiret bir bana
Ezel ebet sorar isen
Dün ile bu gündür bana

Ayruk bize yas olmaya
Gönlümüze pas olmaya
Zira Hak'tan gelen avaz
Savulmaz düğündür bana

Ben aşkımdan ayrılmıyam
Dergâhından ıralmıyam
Benden dahi gider isem
Senin ile varam sana

Ol dost beni veribidi
Var dünyayı bir gör dedi
Geldim gördüm hoş ârâyiş
Seni seven kalmaz ana

Kullarına vâd eyledi
Yarınki gün görmem dedi
Ol dostların sevindiği
Yarınım bu gündür bana

Bu ah ile bu zâr ile
Bu hikmeti kim ne bile
Bilse dahi gelmez dile
Tuttum yüzüm senden yana

Sensin bana can-ü cihan
Sensin bana genc-i nihan
Sendendürür assı ziyan
Ne iş gele benden bana

Yunus sana tuttu yüzün
Unuttu cümle kendözün
Cümle sana söyler sözün
Söz söyleten sensin ana

7

Ben dost ile dost olmuşam
Kimseler dost olmaz bana
Münkirler bakar gülüşür
Selâm dahi vermez bana

Ben dost ile dost olayım
Ölmezden evvel öleyim
Canımı kurban vereyim
Dünya bâki kalmaz bana

Ben âşık-ı biçareyim
Baştan ayağa yareyim
Ben bir deli divaneyim
Aklım da yâr olmaz bana

Kimseler bilmez halimi
Aşk odu yaktı canımı
Seçmezem soldan sağımı
Namus u ar olmaz bana

Sanurlar ki ben deliyem
Ben dost bağı bülbülüyem
Mevlâ'nın kemter kuluyem
Kimse baha saymaz bana

Bülbül oluben öterim
Dost bahçesinde biterim
Gül alırım gül satarım
Bağuban olmaz bana

Derviş Yunus nice diyem
Ben bu cihanı terk idem
Yana yana dosta gidem
Perde hicap olmaz bana

SUAL OLMAYA

8

Aşk eteğin tutmak gerek
Akibet zevâl olmaya
Aşktan okuyan elifi
Kimseden sual olmaya

Aşk dediğin duyar isen
Aşka candan uyar isen
Aşk yoluna candır feda
Ona feda mal olmaya

Asilzâdeler nişanın
Eğer bilmek diler isen
Özü oğlan da olursa
Sözünde vebal olmaya

Ariflerden nişan budur
Her gönülde hazır ola
Kendiyi teslim eyleye
Sözde kıyl ü kal olmaya

Görmez misin sen arıyı
Her bir çiçekten bal eder
Sinek ile pervanenin
Yuvasında bal olmaya

Dürr ü cevher ister isen
Ariflere hizmet eyle
Cahil bin söz söyler ise
Manide miskal olmaya

Miskin Yunus zehr-i kâtil (Öldüren zehir)
Aşk elinde tiryak olur
İlm ü amel zühd ü taat
Bes aşksız helâl olmaya

(Divan, 58)

UZAMIŞ BİR AĞAÇ
9

Gideridim ben yol sora
Yavlak uzamış bir ağaç
Böyle latif böyle şirin
Gönlüm eydür bir kaç sır aç

Böyl'uzamak ne mânidir
Çünkü bu dünya fânidir
Bu fuzulluk nişanıdır
Gel beri miskinliğe geç

Böyle latif bezeniben
Böyle şirin düzeniben
Göğe doğru uzanıban
Dilek nedir neye muhtaç

Ağaç karır devran döner
Kuş budağa bir kez konar
Dahi sana kuş konmamış
Ne güvercin ne hod turaç

Bir gün sana zeval ere
Yüce kaddin ine yere
Budakların oda gire
Kaynaya kazan kıza sac

Yunus şimdi sen bir nice
Esrüklüğün yüzbin onca
Kur'ağaca yol sorunca (soracağına)
Teferrüçle yoluna geç

(Divan, 61)

DOST İLEDİR BAZARIM
10

Adım adım ileri
Bu âlemden içeri
On sekiz bin âlemi
Gördüm bir dağ içinde

Yetmiş bin hicap geçtim
Gizli perdeler açtım
Ben dost ile birleştim
Buldum bir dağ içinde

Gökler gibi gürledim
Yerler gibi inledim
Çaylar gibi çağladım
Aktım bir dağ içinde

Bir döşek döşemişler
Nur ile bezemişler
Dedim bu kimin ola
Sordum bir dağ içinde

Deprenmedim yerimden
Ayrılmadım pîrimden
Aşktan bir kadeh aldım
İçtim bir dağ içinde

Yunus eydür gezerim
Dost iledir bazarım
Ol Allah'ın didârın
Gördüm bir dağ içinde

ELLERİ KAN İÇİNDE
11

İstediğimi buldum
Eşkere can içinde
Daşra isteyen kendi
Kendisi ten içinde

Kayımdurur ırılmaz
Onsuz kimse dirilmez
Adım adım yer ölçer
Kendi revan içinde

Bu tılsımı bağlayan
Cümle dilde söyleyen
Yere göğe sığmayan
Girmiş bu can içinde

Oğru olmuş oğrular
Gene kendiyi tutar
Şahne kendisi olmuş
Kendi zindan içinde

Tutun diye çağırır
Oğru dahi çığırır
Bu ne acayip oğru
Bu çağıran içinde

Siyaset meydanında
Galebeden bakan ol
Siyaset kendi olmuş
Girmiş meydan içinde

Tartmış kudret kılıcın
Çalmış nefsin boynuna
Nefsini tepelemiş
Elleri kan içinde

Sayrı olmuş iniler
Kur'an ününü dinler
Kur'an okuyan kendi
Kendi Kur'an içinde

Türlü türlü imaret
Köşk ü saray yapan ol
Kara nikap tutunmuş
Girmiş külhan içinde

Baştan ayağa değin
Hak'tır ki seni tutmuş
Hak'tan ayrı ne vardır
Kalma güman içinde

Birisen birliğe gel
İkiyi elden bırak
Bütün mâni bulasın
Sıdk u imân içinde

Girdim gönül şehrine
Daldım derinlerine
Aşk ile seyrederken
İz buldum can içinde

Ol izi ben izledim
Sağım solum gözledim
Çok acayipler gördüm
Yoktur cihan içinde

Yunus senin sözlerin
Mâ'nidir bilenlere
Söyleyeler sözünü
Devr ü zaman içinde

YÜZ YERE SÜRMEK İLE
12

Âşık oldum erene ermeğile
Hakk'ı buldum ben eri görmeğile

Ere erdim erde buldum maksudum
Bulamadım taşradan sormağile

Her nere baktım ise er oturur
Gönlün aldım yüz yere sürmeğile

Hak'tan erer türlü nasip canlara
Olmaz imiş Kâbe'ye varmağile

Kâbe senin eşiğindir bilmiş ol
Bulamazsın yol çekip ar'mağile (aramağile)

Pınar idim kıldı erenler nazar
Deniz oldum dört yana ırmağile

(Ünün geldi Yunus'dur derdim özü)
Gözüm açtı kulağım burmağile

(Divan, 163)

HEY BİRE GÖNÜL
13

Hey bire gönül seni
Nidelim senin ile
Gel imdi dosttan yana
Gidelim senin ile.

Gel imdi sen uy bana
Kaygıma önden sona
Adımı dosttan yana
Atalım senin ile

Uyma münkir sözüne
Gide gör bizim ile
Dosta can gözü ile
Bakalım senin ile

Ecel ökçemiz basar
Ömrümüz kökün keser
Gel Hak ile bir bazar
Edelim senin ile

Söyle sözün âlâsın
Çek bu yolun cefasın
Bu hırs u nefs kal'asın
Yıkalım senin ile

Gör zahir ü bâtını
Anmaz mısın yarını
Gel bu yolun kahrını
Çekelim senin ile

Varalım bir belliye
Bir mürşid bir uluya
Adlarımız deliye
Takalım senin ile

Yüksek yerlerden bir su
Akar iner alçağa
Irmak ile alçağa
İnelim senin ile

Varalım şeyhimize
Ulaşıp ondan yana
Biz bu aşkın oduna
Yanalım senin ile

Bu Yunus'un halini
Kimse bilmez dilini
Dost bahçesi gülünü
Derelim senin ile

HAYIRLAR İŞLENE
14

Her kime kim dervişlik bağışlana
Kalpı gide pak ola gümüşlene

Nefesinden misk ile anber tüte
Budağından il ü şar yemişlene

Yaprağı dertlilere derman ola
Gölgesinde çok hayırlar işlene

Âşıkın gözyaşı hem göl ola
Ayağında saz bitip kamışlana

Cümle şair dost bağçesi bülbülü
Yunus Emre arada durraçlana
(Divan, 48)

15

Miskinlik ile gelsin
Kimde erlik var ise
Merdivenden iterler
Yüksekten bakar ise

Gönül yüksekte gezer
Daima yoldan azar
Dış yüzüne o sızar
İçinde ne var ise

Aksakallı bir koca
Hiç bilmez ki hal nice
Emek yemesin hacca
Bir gönül yıkar ise

Gönül Çalab'ın tahtı
Çalab gönüle baktı
İki cihan bedbahtı
Kim gönül yıkar ise

Sağır işitmez sözü
Gece sanır gündüzü
Kördür münkirin gözü
Âlem münevver ise

Az söz erin yüküdür
Çok söz hayvan yüküdür
Bilene bu söz yeter
Sende güher var ise

Sen sana ne sanırsan
Ayruğa da anı san
Dört kitabın mânası
Budur eğer var ise

Bildin gelenler geçmiş
Konanlar geri göçmüş
Aşk şarabından içmiş
Kim mâna duyar ise

Yunus yoldan ırmasın
Yüksek yerde durmasın
Sinle sırat görmesin
Sevdiği didar ise

KOPUZ İLE ÇEŞTE
16

Ey kopuz ile çeşte
Aslın nedürür işte
Sana sual sorarım
Eydiver bana uş de

Eydir aslımdır ağaç
Koyun kirişi bir kaç
Gel işretim dinle geç
Aklı koma beleşte

Bana kiriş dediler
Aşka giriş dediler
Benim adım aşk verdi
Ben durmazam kolmaşta

Şadılığıla geldim
İşbu âleme doldum
Mürüvvetler düzüldüm
Kodular işbu düşte

Ağaç deri derildi
Kiriş ile bir oldu
Aşk denizine daldı
Bahane yok bu işte

Mevlâna sohbetinde
Saz ile işret oldu
Ârif mâ'niye daldı
Çün biledir ferişte

Ferişteyi anmaktan
Bilesin murad nedir
Gece gündüz biledir
Senin ile her işte

Ol ferişlehler adı
Kirâmen Kâtibindir
Yazmaktan usanmazlar
Irmazlar yaz u kışta

Birisi sağ omzunda
Birisi sol omzunda
Birisi hayrın yazar
Birisi şer cünbişte

Kâğıtları tükenmez
Ne hot mürekkepleri
Aşınmaz kalemleri
Kayımlardır ol işte

Hem meyhaneye varır
Hem büthaneye girer
Bunlar saklarlar seni
Sen gafilsin bu işte

Yunus imdi sübhanı
Vasfeylegil gönülde
Ayrı değil âriften
Bu kopuz ile çeşte

KİN TUTMAYIZ
17

Biz kimseye kin tutmayız
Ağyar dahi dosttur bize
Kanda ıssızlık var ise
Mahalle-vü şardır bize

Adımız miskindir bizim
Düşmanımız kindir bizim
Bir kimseye kin tutmayız
Kamu âlem birdir bize

Vatan bize cennetdürür
Yoldaşımız ol Hak'dürür
Haktan yana yönelicek
Başka yollar dardır bize

Dünya bir avrattır karı
Yoldan iltir niceleri
Sürün gitsin öyleleri
Onu sevmek ârdır bize

Dünya haramdır hâslara
Helal olmuş nekeslere
Biz dünyayı dost tutmazız
Ol dünya murdardır bize

Yunus aydur Allah deriz
Allah ile kapılmışız
Dergâhına yüz tutuban
Hemen bir ikrardır bize

AYAK İDİK BAŞ OLDUK
18

Hak'tan inen şerbeti
İçtik elhamdülillah
Şol kudret denizini
Geçtik elhamdülillah

Şu karşıki dağları
Meşeleri bağları
Sağlık safalık ile
Geçtik elhamdülillah

Kuruyuduk yaş olduk
Ayak idik baş olduk
Kanatlandık kuş olduk
Uçtuk elhamdülillah

Vardığımız illere
Şol safâ gönüllere
Baba Taptuk mâ'nisin
Saçtık elhamdülillah

Beri gel barışalım
Yad isen bilişelim
Atımız eğerlendi
Eştik elhamdülillah

İndik Rum'u kışladık
Çok hayr ü şer işledik
Uş bahar geldi geri
Göçtük elhamdülillah

Dirildik pınar olduk
Irıldık ırmak olduk
Aktık denize daldık
Taştık elhamdülillah

Taptuk'un tapusunda
Kul olduk kapısında
Yunus miskin çiğ idik
Piştik elhamdülillah

DEMİR YÜREK GEREK

19

Menzili ırak bu yolun
Bu yola kim varası
Müşkülü çok bu yolun
Bunu kim başarası

Bu yola yarag gerek
(Eksik gerek çok gerek)
Key demir yürek gerek
Bu sarp yola varası

İnce sırat köprüsü
Sıfat imiş bu yolda
Dosta giden kişinin
Doğruluktur çaresi

Kimde kim doğruluk var
Hak Çalab onu sever
İki cihana yarar
Ol erin sermayesi

Doğruluk mancınığı
İstiğfar taşı ile
Doğru vardı atıldı
Yıkıldı nefs kalesi

İman aldanguçları
Bilin çoktur bu yolda
Nefsine uyanların
Gitmez yüzü karası

Yüz bin riya çerisi
Bilin vardır bu yolda
Nefs öldürmüş er gerek
Ol çeriyi kırası

Yunus imdi salâdır
Gel gidelim yokluğa
Gözlerin lâyık ise
Dost didarın göresi

(Dergâh, 413)

ÖMRÜM BENİM
20

Geldi geçti ömrüm benim
Şol yel esip geçmiş gibi
Hele bana şöyle gelir
Şol göz yumup açmış gibi

İşbu söze Hak tanıktır
Bu can gövdeye konuktur
Bir gün ola çıka gide
Kafesten kuş uçmuş gibi

Miskin âdem oğulları
Ekinlere benzer gider
Kimi biter kimi yiter
Yere tohum saçmış gibi

Bu dünyada bir nesneye
Yanar içim göynür özüm
Yiğit iken ölenlere
Gök ekini biçmiş gibi

Bir hastaya vardın ise
Bir içim su verdin ise
Yarın anda karşı gele
Hak şarabın içmiş gibi

Bir miskini gördün ise
Bir eskice verdin ise
Yarın anda karşı gele
Hulle donun biçmiş gibi

Yunus Emre bu dünyada
İki kişi kalır derler
Meğer Hızır İlyas ola
Âb-ı hayat içmiş gibi

NE AKILEM NE DİVANE
21

Ben yürürüm yana yana
Aşk boyadı beni kana
Ne akılem ne divane
Gel gör beni aşk neyledi

Gâh eserim yeller gibi
Gâh tozarım yollar gibi
Gâh akarım seller gibi
Gel gör beni aşk neyledi

Akar sulayın çağlarım
Dertli ciğerim dağlarım
Şeyhim anuban ağlarım
Gel gör beni aşk neyledi

Ya elim al kaldır beni
Ya vaslına erdir beni
Çok ağlattın güldür beni
Gel gör beni aşk neyledi

Ben yürürüm ilden ile
Şeyh anarım dilden dile
Gurbette halim kim bile
Gel gör beni aşk neyledi

Mecnun oluban yürürüm
O yâri düşte görürüm
Uyanıp melûl olurum
Gel gör beni aşk neyledi

Miskin Yunus biçareyim
Baştan ayağa yareyim
Dost ilinden avareyim
Gel gör beni aşk neyledi

KORKUDAN KURTULDUM
22

Ben bunda seyreder iken
Aceb sırra erdim ahî
Bir siz dahi sizde görün
Dostu bende gördüm ahî

Bende baktım bende gördüm
Benim ile ben olanı
Bu sûrete can verenin
Kim idüğün bildim ahî

Ben isteyip buldum anı
Ol ben isem ya ben hanı
Seçemezem ondan beni
Bir kezden ol oldum ahî

Mâ'şuk benimledir bile
Ayrı değil kıldan kıla
Irak sefer benden kala
Dostu bunda buldum ahî

Değme bir yol kandan bana
Dağılmayam değme yana
Kutlu oldu bu seferim
Hoş menzile erdim ahî

Münkir kişi duymaz anı
Dertlilerin sezer canı
Ben aşk bağı bülbülüyüm
Ol bahçeden geldim ahî

Mansur idim ol zamanda
Onun için geldim bunda
Külümü göğe savurup
Ben Enel Hak oldum ahî

Ne oda yanam dağılam
Ne dara çıkam boğulam
İşim bitince yürüyem
Teferrüçe geldim ahî

Mümin oldum yoksul iken
Benim oldu kevn ü mekân
Şarka vü garba ser - teser
Yere göğe doldum ahî

Sûret topraktır diyeni
Gönlüm kabul etmez anı
Bu toprağın cevherini
Hazrete irdürdüm ahî

Nitekim ben beni buldum
Bu oldu kim Hak'kı gördüm
Korkum onu buluncaydı
Korkudan kurtuldum ahî

Yunus kim öldürür seni
Veren alır gene canı
Bu canlara hükmedeni
Kim idüğün bildim ahî

DOLU DOLU
23

Şöyle kalam mı derd ile
Derde derman bulmayam mı
Geçti ömrüm göz yaşiyle
Bir gün ola gülmeyem mi?

Ne derde uğrattın beni
Ben inlerim dünü günü
Bire dertli gönül seni
Dilim dilim dilmeyem mi?

Derdim kala bir Uçmağ'a
Dost illerine göçmeğe
Dostu halim arzetmeğe
Halvetlerde bulmayam mı?

Ayrı düştüm yarenlerden
Dost cemalin görenlerden
Şol güzide erenlerden
Sır haberin duymayam mı?

Âşık söylenir dillerde
Gözünden akan sellerde
Bir gün bu gurbet illerde
Vâde yetip ölmeyem mi?

Yunus eydür ey sultanım
Fedâ olsun sana canım
Dolu dolu aşk kadehim
Dost elinden içmeyem mi?

BANA SENİ GEREK SENİ
24

Aşkın aldı benden beni
Bana seni gerek seni
Ben yanarım dünü günü,
Bana seni gerek seni

Ne varlığa sevinirim
Ne yokluğa yerinirim
Aşkın ile avunurum
Bana seni gerek seni

Aşkın âşıklar öldürür
Aşk denizine daldırır
Tecelli ile doldurur
Bana seni gerek seni

Aşkın şarabından içem
Mecnun olup dağa düşem
Sensin dünü gün endişem
Bana seni gerek seni

Sûfilere sohbet gerek
Ahîlere ahret gerek
Mecnunlara Leyla gerek
Bana seni gerek seni

Eğer beni öldüreler
Külüm göğe savuralar
Toprağım anda çağıra
Bana seni gerek seni

Yunus'durur. benim adım
Gün geçtikçe artar odum
İki cihanda maksudum
Bana seni gerek seni.

DOST YÜZÜDÜR
25

Ey yarenler kim işitti
Âşık tövbe etdiğini
Ya kim işitti denize
Od düşüben tüttüğünü

Şahım senin aşkın odu
Düştü gönül deryasına
Aceplerler kaynayıban
Ma'rifetler bittiğini

Yüzgeçlik öğrenmiyen kul
Ko girmesin bu denize
Aşk deryası dipsizdürür
Aceplemen battığını

Sarraflığı öğrenmeyen
Bu gevheri boncuk sanır
Varır verir yok nesneye
Bilmez neye sattığını

Hak kim onun didârını
Bunda iyan görmez ise
Yarın ol sergerden gezer
Hiç bilmeye nittiğini

Yunus aydur er kuluyam
Tapduk'umuz dost yüzüdür
İşbu söze inanmayan
Edebilsin ettiğini

CANDAN İÇERİ
26

Severim ben seni candan içeri
Yolum vardır bu erkândan içeri

Şeriat tarikat yoldur varana
Hakikat meyvası andan içeri

Dinin terk edenin küfürdür işi
Ol ne küfürdür imandan içeri

Beni bende demen bende değilim
Bir ben vardır bende benden içeri

Beni benden alana ermez elim
Kim kadem basa sultandan içeri

Süleyman kuş dilin bilir dediler
Süleyman var Süleyman'dan içeri

Unuttum din diyanet kaldı benden
Bu ne mezheptürür dinden içeri

Dinin terkedenin küfürdür işi
Bu ne küfürdür imandan içeri

Tecelliden nasip erdi kimine
Kiminin maksudu bundan içeri

Kime didâr gününden şûle değse
Onun şûlesi var günden içeri

Senin aşkın beni benden alıptır
Ne şirin dert bu dermandan içeri

Miskin Yunus gözü tuş oldu sana
Kapında bir kuldur sultan içeri

İNCİTME DERVİŞLERİ
27

Dinin imanın varısa
Hor görmegil dervişleri
Cümle âlem müştakdurur
Görmekliğe dervişleri

Ay u güneş müştakdurur
Dervişlerin sohbetine
Ferişteler tesbih okur
Zikir eder dervişleri

Tersalar tövbeye gelir
Taht ısları zebûn olur
Dağlar taşlar secde kılur
Göriceğiz dervişleri

Derviş oku ırak atar
Hiy demeden cana utar
Gaafil olman yeter tutar
Hor görmegil dervişleri

Ol Fahr-i Âlem Mustafa
Sıdkı bütün aşkı safâ
İster isen ondan vefâ
İncitmegil dervişleri

İncidesin ah ideler
Ömrün günün kurutalar
Gözsüz olasın yideler
Tâ bilesin dervişleri

Yer gök eder hırka hakkı
Himmetleri olsun bâki
Çün padişah oldu sâki
Esrüdiser dervişleri

Gökten inen dört kitabı
Günde bin kez okursan
Vallah didar görmeyesin
Sevmez isen dervişleri

Yunus aydır bu aşk geldi
Ölmüş canım diri kıldı
Sen ben demek benden kaldı
Göriceğiz dervişleri

28

Bir sualim var sana
Ey dervişler ecesi
Şeyihler ne buyurur
Yol haberi nicesi

Vergil suale cevap
Tutalım olsun sevap
Şû'le kime gösterir
Aşk evinin bacası

Evvel kapı şeriat
Emri nehyi bildirir
Yuya günahlarını
Herbir Kur'an hecesi

İkincisi tarikat
Kulluğa bel bağlaya
Yolu doğru varanı
Yargılaya hocası

Üçüncüsü marifet
Can gönül gözün açar
Bu mâ'ni sarayının
Arş'a değin yücesi

Dördüncüsü hakikat
Ere eksik bakmaya
Bayram ola gündüzü
Kadir ola gecesi

Bu şeriat güç olur
Tarikat yokuş olur
Marifet sarplıkdurur
Hakikattir yücesi

Dervişin dört yanında
Dört ulu kapı gerek
Nereye bakarısa
Gündüz ola gecesi

Ana eren dervişe
İki cihan keşfolur
Onun sıfatın över
Ol hocalar hocası

Dört hal içinde derviş
Gerek siyaset çeke
Menzile ermez kalır
Yol eri yuvancası

Kırk kişi bir ağacı
Dağdan gücin (güçlükle) indire
Ya bunca mürid muhib
Sırat nice geçesi

Dört kapıdır kırk makam
Yüz altmış menzili var
Erenlere açılır
Velilik derecesi

Âşık Yunus bu sözü
Mûhal diye söylemez
Mâ'na yüzün gösterir
Bu şairler kocası

29

Dilsizler haberini
Kulaksız dinleyesi
Dilsiz kulaksız sözün
Can gerek anlayası

Eyitmeden anladık
Anlamadan eyledik
Gerçek erin bu yolda
Yokluktur sermayesi

Biz sevdik âşık olduk
Sevildik mâşuk olduk
Her dem yeni doğarız
Bizden kim usanası

Yetmiş iki dilcedi
Araya sınır düştü
Şöyle bitiri baktık
Yermedik âm u hası

Yunus istersen veli
Yerde gökte dopdolu
Her bir taşın dibinde
Bin İmran oğlu Musi (Musa)

(Divan, 136)

İÇTİM ŞARAP
30

Bir sâkiden içtim şarap
Arştan yüce meyhanesi
Ol sâkinin mestleriyiz
Canlar anın peymanesi

Bir meclistir meclisimiz
Anda ciğer kebap olur
Bir çerağdır bunda yanar
Güneş anın pervanesi

Aşk oduna yananların
Küllî vücudu nur olur
Ol od bu oda benzemez
Hiç belirmez zebanisi

Andaki mest olanların
Olur Enelhak sözleri
Hallac-ı Mansur gibidir
En kemine divanesi

Yunus bu cezbe sözlerin
Cahillere söylemegil
Bilmez misin cahillerin
Nice geçer zemânesi

GÖZLERİM YOLA BAKAR
31

Acep değil deli olsa
Aşk oduna yanan kişi
Aşka yakın yürümesin
İyi adın sanan kişi

Kim sakınır iyi adın
Bıraksın elden aşk odun
Tezcek yoldurur kanadın
Daldan dala konan kişi

Saldı beni uzak yola
Şol gözlerim dola dola
Dertli halinden ne bile
Yüreği saz olan kişi

Âşıklar geçer halinden
Dönmez olur ikrârından
Şimdi ayrılmış yârından
Yalan dâva kılan kişi

Yürek yanar yaşım akar
Şol gözlerim yola bakar
Gayri yüze nice bakar
Hak cemâlin gören kişi

Gözüm pınar olmuş akar
Şol zârım ki Arşa çıkar
Mahv eyleyip varın yakar
Mâsivayı koyan kişi

Yunus kodu yola başı
Urur müddeiler taşı
Hiçtir münafıkın işi
Gelsin aşka doyan kişi

HAK DOSTU KODU KAÇTI
32

Erenlerin gönlünde
Ol sultan dükkân açtı
Nice bizim gibiler
Anda konuban göçtü

Cümle erenler uçtu
Dağlar yazılar geçti
Aşk kazanına düştü
Kaynayubanı pişti

Bu dünyanın misali
Benzer murdar gövdeye
İtler murdara düştü
Hak dostu kodu kaçtı

Âşık mı diyem ona
Can terkini vurmadı
Âşık ona diyelim
Kim melâmete düştü

Yine esridi Yunus
Tapduk yüzün görelden
Meğer onun gölünden
Bir cür'a şerbet içti

BİR GÖNÜL ELE GETİR
33

Nice bir besleyesin
Bu kad ile kameti
Düştün dünya zevkine
Unuttun kıyameti

Topraktan yaratıldın
Yine topraktır yerin
Toprak olan kişiler
Nider bu alâmeti

Uslu değil delidir
Yüce saraylar yapan
Akıbet viran olur
Cümlenin imâreti

Çalış kazan ye yedir
Bir gönül ele getir
Yüz Kâbeden yeğrektir
Bir gönül ziyareti

Kerâmetim var diyen
Halka salusluk satan
Kendin Müslüman etsin
Varısa kerameti

Nefsi Müslüman olan
Hak yola doğru varır
Yarın ona olusar
Muhammed şefaati

Yüz bin peygamber gele
Hiç şefaat olmaya
Vay eğer olmazısa
Allahın inayeti

Yunus imdi sen dahi
Gerçeklerden olagör
Gerçek erenler imiş
Kamunun ibadeti

DOST DEYİ DEYİ

34

Düşd'önüme hübbül vatan
Gidem hey dost deyi deyi
Anda varan kalır heman
Kalam hey dost deyi deyi

Gele şu Azrâil tuta
Assı kalmaz ana ata
Binem şu ağaçtan ata
Gidem hey dost deyi deyi

Halvetlerde meşgûl olam
Dâim açılır gül olam
Dost bağında bülbül olam
Ötem hey dost deyi deyi

Şol bir beş on arşın bezi
Kefen edeler eğnime
Dökem şu dünya donların
Giyem hey dost deyi deyi

Mecnûn oluban yürüyem
Yüce dağları bürüyem
Mum olubanı eriyem
Yanam hey dost deyi deyi

Günler geçe yıl çevrile
Üstüme sinler devrile
Ten çürüye toprak ola
Tozam hey dost deyi deyi

Yunus Emre var yoluna
Münkirler girmez haline
Bahri olup dost gölüne
Dalam hey dost deyi deyi

AYIN ONDÖRDÜ MÜSÜN?
35

Kerem et bir beri bak
Nikâbı yüzden bırak
Ayın ondördü müsün?
Balkınır yüzde yanak

Otuz iki mürveri
Mercana dizmiş gibi
Kıymetli dürden olmuş
Yaraşır inciden ak

Sıfatın arılığı
Bulgur u nohut gibi
İki kaşın ay alnın
Goncaya verir sebak

Gören pervâneleyin
Nice oda düşmesin
Gözlerinin bakışı
Can alır iki çırag

Boyun servi boyundan
Hiç fark eyleyemezim
Gümâna veren beni
Küpeli iki kulak

Yunus Hak tecellisin
Senin yüzünde gördü
Çare yok ayrılmağa
Çün sende göründü Hak

BİLDİĞİN UNUTMAK GEREK
36

Kim dervişlik ister ise
Diyem ona nitmek gerek
Şerbeti elinden koyup
Ağuyu nuş etmek gerek

Gelmek gerek terbiyete
Cümle bildiklerin koya
Mürebbisi ne der ise
Pes ol anı tutmak gerek

Tuta sabr u kanaatı
Tahammül eyleye katı
Terkeyleye sûretini
Bildiğin unutmak gerek

Dünyadan gönlünü çeke
Eli ile arpa eke
Ununa yarı kül kata
Güneşte kurutmak gerek

Diyem ana nice ede
Nefsi dileğin bu yolda
Kaçan kim iftar eyleye
Üç günde bir etmek gerek

Yunus imdi nedir dersin
Ya kimin kaydını yersin
Bir kişi bu sözü desin
Ona gücü yetmek gerek

(Divan, 159)

KUŞLUK OLMADI
37

Nideriz hayat suyun
Biz can yağmaya verdik
Gevherleri sarrafa
Ma'den yağmaya verdik

Bizim il kâfilesi
Geçirmez her matai
Biz bunda uryan geldik
Dükkân yağmaya verdik

Küfr ile iman dahi
Hicâbimiş bu yolda
Safalaştık küfr ile
İman yağmaya verdik

Sen ü ben olıcağız
İş ikilikte kalır
Çalıştık ik'aradan
Sen ben yağmaya verdik

Benem ol bezergân ki
Hiç assı gözetmedim
Çün assı bizim değil
Ziyan yağmaya verdik

Zühdile çok istedik
Hiç müyesser olmadı
Terkedüben küllisin
Güman yağmaya verdik

Yüz bin yıllık ömrile
Henüz kuşluk olmadı
Geçtik bitmez sayıştan
Yeksan yağmaya verdik

Pâyanlı devr ü zaman
Çok eğledi Yunus'u
Pâyansız devre erdik
Devran yağmaya verdik

HÜRMETLİ NESNEDİR AŞK

38

İşitin ey yarenler
Kıymetli nesnedir aşk
Değmelere (sunulmaz)
Hörmetli nesnedir aşk

Hem cefâdır hem safâ
Hamzayı attı Kaf'a
Aşk ilidir Mustafa
Devletli nesnedir aşk

Dağa düşer kül eyler
Gönüllere yol eyler
Sultanları kul eyler
Cüretli nesnedir aşk

Kime ki aşk vurdu ok
Gussa ile kaygu yok
Feryad ile ahı çok
Firkatli nesnedir aşk

Denizleri kaynatır
Mevce gelir oynatır
Kayaları söyletir
Kuvvetli nesnedir aşk

Âkilleri şaşırır
Deryalara düşürür
Nice ciğer pişirir
Key odlu nesnedir aşk

Miskin Yunus neylesin
Derdin kime söylesin
Varsın dostu toylasın
Lezzetli nesnedir aşk

(Divan, 166)

YALIN AYAK
39

Dervişlik dedikleri
Hırka ile taç değil
Gönlün derviş eyleyen
Hırkaya muhtaç değil

Hırkanın ne suçu var
Sen yoluna varmazsan
Vargıl yolunca yürü
Er yolu kalmaç değil

Dirsin şeyhin aşkına
Yalın ayak baş açık
Er var dirlik dirilmiş
Yalın ayak aç değil.

Durmuş marifet söyler
Erene Yunus Emre'm
Yol eriyle yoldadır
Yolsuza yoldaş değil.

GERİ GELMEZ
40

Mâni eri bu yolda
Melûl olası değil.
Mâni duyan gönüller
Hergiz ölesi değil

Ten fânidir can ölmez
Çün gitti geri gelmez
Ölür ise ten ölür
Canlar ölesi değil.

Gevhersiz gönüllere
Yüz bin söz aydur isen
Hak'tan nasib olmasa
Nasib olası değil.

Sakıngıl yârin gönlün
Sırçadır sınmayasın
Sırça sındıktan gerü
Bütün olası değil

Çeşmelerden bardağın
Doldurmadan kor isen
Bin yıl orda durursa
Kendi dolası değil.

Şu Hızır ile İlyas
Âb-ı hayat içtiler
Bu birkaç yıl içinde
Bunlar ölesi değil

Yarattı Hak dünyayı
Muhammed dostluğuna
Dünyaya gelen gider
Bâkî kalası değil.

Yunus gözün görürken
Yarağın eyleyigör
Gelmedi ora varan
Geri gelesi değil.

CANLAR FEDA YOLUNA
41

Canlar feda yoluna
Bu can kayusu (kaygısı) değil
Sen can gereksin bana
Cihan kayusu değil

Canlar içinde cansın
Sen bir âb-ı hayvansın
Bize din ü imansın
İman kayısı değil.

Yudum yaramı sildim
Yaram kimdendir bildim
Bana yârim kayusu
Yaram kayusu değil

Derman ola mı bana
Derdim benim kim ona
Dertli varayım sana
Derman kayusu değil.

Gelin âşık olalım
Aşka cevlan vuralım
Esrük olup yatmışam
Cevlan kayusu değil

Aşkın odu demreni
Dokunur yüreğime
Aşk için ben öleyim
Demren kayusu değil

Can u gönülü nittim
Aşkın oduna attım
Sıdkı dahi unuttum
Güman kayusu değil.

Aşkın burcundan uçtum
Cevlan vuruban geçtim
Ben dost ile buluştum
Cevlan kayusu değil

Bahr ummana dalmışam
Anda sedef bulmuşam
Gevher olup gelmişem
Umman kayusu değil

Durduğum yer Tur ola
Baktığım didâr ola
Ne hacet Musa bana
Sen ben kayusu değil

Bu Yunus'u andılar
Kervan geçti dediler
Ben menzile eriştim
Kervan kayusu değil

(Divan, 178)

OLMA CAHİLLERDEN
42

Aşksızlara verme öğüt
Öğüdünden alır değil
Aşksız âdem hayvan olur
Hayvan öğüt bilir değil

Eksik olman ehillerden
Kaçagörün cahillerden
Tanrı bîzar bahillerden
Bahil dîdâr görür değil

Kara taşa su koyarsan
Elli yıl ıslatırsan
Hemen taş yine bayağı
Hünerli taş olur değil

Taştan çıkar türlü sular
Ayağında neler bişer
Cahil gönül taştan beter
(Yola) gelmez gelir değil

Boz yapalak devlengece
Emek yemen erte gece
Onun işi köstebektir
Salıp ördek alır değil

Şah balaban şahin doğan
Güzel övmüş onu öven
Doğan zayıf olsa bile
Doğanlıktan kalır değil

Yunus olma cahillerden
Irak olma ehillerden
Cahil ne var mümin olsa
Cahillikten kalır değil

(Divan, 180)

KILDIĞIN NAMAZ DEĞİL

43

Bir kez gönül yıktınısa
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi
Elin yüzün yumaz değil

Bir gönülü yaptın ise
Er eteğin tuttun ise
Bir kez hayır ettin ise
Binde bir ise az değil

Yol odur ki doğru vara
Göz odur ki Hak'kı göre
Er odur alçakta dura
Yüceden bakan göz değil

Erden sana nazar ola
İçin dışın pür nur ola
Belî kurtulmuştan ola
Şol kişi kim gammaz değil

Yunus bu sözleri çatar
Sanki balı yağa katar
Halka matahların satar
Yükü gevherdir tuz değil

44

Yoldaş olalım ikimiz
Gel dosta gidelim gönül
Haldaş olalım ikimiz
Gel dosta gidelim gönül

Gel gidelim can durmadan
Suret terkini urmadan
Araya düşman girmeden
Gel dosta gidelim gönül

Gel gidelim kalma ırak
Dost için kılalım yarak
Şeyhin katındadır durak
Gel dosta gidelim gönül

Terkedelim il ü şarı
Dost için kılalım zârı
Ele getirelim yâri
Gel dosta gidelim gönül

Bu dünyaya kanmayalım
Fânidir aldanmayalım
Bir iken ayrılmayalım
Gel dosta gidelim gönül

Biz bu cihandan geçelim
O dost iline uçalım
Arzu havadan geçelim
Gel dosta gidelim gönül

Kılavuz olgıl sen bana
Yönelelim dosttan yana
Bakmayalım önden sona
Gel dosta gidelim gönül

Bu dünya olmaz pâyidar
Aç gözünü canın uyar
Olgıl bana yoldaş-u yar
Gel dosta gidelim gönül

Ölüm haberi gelmeden
Ecel yakamız almadan
Azrâil hamle kılmadan
Gel dosta gidelim gönül

Gerçek erene varalım
Hak'kın haberin soralım
Yunus Emre'yi alalım
Gel dosta gidelim gönül

SEV-SEVİYE DÜŞTÜ GÖNÜL
45

Ata belinden bir zaman
Anasına düştü gönül
Hakk'tan bize destur oldu
Hazineye düştü gönül

Yürürüdüm anda pinhan
Hak buyruğu vermez aman
Vatanımdan ayırdılar
Bu dünyaya düştü gönül

Beni beşiğe vurdular
Elim ayağım sardılar
Önden acısın verdiler
Tuz içine düştü gönül

Günde iki kez çözerler
Başına akça dizerler
Ağzıma emcek verdiler
Nefs kabzına düştü gönül

Oğlan iken sultan kopar
Kim elin kim yüzün öper
Akıl bana yoldaş oldu
Sultanlığa düştü gönül

Bu çağıla sakal biter
Görenin gülregi tutar
Güzeller katında biter
Sev-seviye düştü gönül

Kırk beşinde suret döner
Kara sakala ak iner
Bakıp şeybetin görücek
Yoldurmağa düştü gönül

Yola gider başaramaz
Yiğitliğe eli varmaz
Bu nesneleri koyuban
Yuvanmağa düştü gönül

Öliceğiz şükredeler
Sinden yana iledeler
Allah adın zikredeler
Çok şüküre düştü gönül

Su getireler yumağa
Kefen saralar komağa
Ağaç ata bindireler
Teneşire düştü gönül

Yunus anlayıver halin
Şuna uğrayısar yolun
Bunda elin ereriken
Hayr işlere düştü gönül

(Divan, 114)

NE DİN NE İMAN TUTARIM
46

Ne der isem hükmüm yürür
Elimde ferman tutaram
Ne edersem hükmüm revan
Çün hükm-i sultan tutaram

İblis ül Âdem kim odur
Ya aza yahut azdıra
Cümle benem iyi yavuz
Kamusun benden tutaram

Dünya benim rızkımdırır
Kavmi benim kavmimdirir
Her dem benim yargım yürür
Yargıyı candan tutaram

Onsuz olursam ölürüm
Onunla diri olurum
Siz sanmayın ki dirliği
Hemişe candan tutaram

Dinim imanım oldurur
Onsuz olursam dünyada
Ne puta haça taparam
Ne din ü iman tutaram

Yunus eydür hiç şek değil
(Ol bendirim ben de oyum)
Ben ne dersem ol dost tutar
Dost dediğin ben tutaram

(Dergah, 235)

AŞKA ESİR OLAN BENEM
47

Haber eylen âşıklara
Aşka gönül veren benem
Aşka baha kim yetire
Mâden-i kân olan benem

Yer gök dolu bu aşkdurur
Aşktan yiğreği yokturur
Aşk bahrisı olubanı
Denizlere dalan benem

Deniz yüzünden su alıp
Su verirem gönüllere
Bulutlayın perrân edip
Arşa yakın varan benem

Yıldırım olup şakıyan
Gökte melekler dokuyan
Bulutlara hüküm süren
Yağmur olup yağan benem

Gördüm göğün meleklerin
Her biri bir cümbüştedir.
Hak Çalab'ın zikrin eder
İncil benem Kur'an benem

Gördüm diyen değil gören
Bildim diyen değil bilen
Bilen oldur gösteren ol
Aşka esir olan benem

Deli oldum idi Yunus
Aşk oldu bana kılavuz
Hazrete değin yalınız
Yüz sürüyü varan benem

(Divan, 200)

YÜRÜYEM
48

Ey dost aşkın denizine
Girem garkolam yürüyem
İki cihan meydan ola
Devrânım sürem yürüyem

Girem denize garkolam
Ne elif ne mim dal olam
Dost bağında bülbül olam
Güllerin derem yürüyem

Bülbül olubanı ötem
Gönül olam ceset tutam
Başımı elime alıp
Yoluna verem yürüyem

Bülbül olubanı gidem
Nice gönülleri güdem
Yüzüm aşk ile dem bedem
Toprağa sürem yürüyem

Şükür gördüm didârını
İçtim visâlin yârını
Bu benlik senlik şarını
Terkini vuram yürüyem

Yunus'tur aşk avâresi
Biçâreler biçâresi
Sendedir derdim çaresi
Dermanım soram yürüyem

Şöyle hayran eyle beni
Aşkın oduna yanayım
Her nereye bakarısam
Gördüğüm seni sanayım

Çün beni okur sultanım
Uş gönülde gider canım
Ben bunda çünki mihmanım
Ya ben nice eğleneyim

Yedi tamu dedikleri
Bir âhıma katlanmaya
Aşkın beni yağmaladı
Ya ben nice katlanayım

Senin kokun duydu canım
Terkin vurdum şu cihanın
Bilmezem eyit mekânın
Seni kanda istiyeyim

Kaynar denizleyin canım
Oynar gemileyin tenim
İki deniz arasında
Garkoluban uşanayım

Yedi deniz geçerisem
Yetmiş ırmak içerisem
Susuzluğum kanmaz benim
Dost şerbetiyle kanayım

Sekiz uçmak arzularsa
Yetmiş bin hûri gelirse
Aldatmaya bu cânımı
Bunda nice aldanayım

İlm-i hikmet okuyanlar
Aşktan mahrum olur onlar
Mansûr oldum asın beni
Kon dillerde söyleneyim

Yunus Emre'nin bu sözü
Cana doldu avâzesi
Kördür münkirlerin gözü
Ben nicesi göstereyim

SORAYIM VARAYIM
50

Dosttan haber geldi bana
Durayım andan varayım
Kurbanlığa bu canımı
Vereyim andan varayım

Şu bir iki arşın bezi
Ne yeni var ne yakası
Kaftan ediben eğnime
Sarayım andan varayım

Canalıcı hod geliser
Emaneti ver deyiser
Ben emaneti ıssına
Vereyim andan varayım

Gitti canım kaldım ele
Nâçar olup girdim yola
Dostlar şad olduğum bile
Göreyim andan varayım

Münkir ü Nekir geliser
Yer gök ün ile dolusar
Ben bunlara cevabını
Vereyim andan varayım

Yazığım çok günah öküş
Yürür idim dünyada hoş
Ettiklerimin hesabın
Sorayım andan varayım

Beslediğim nazik teni
Terketmeyim derdim onu
Kara toprağa ben onu
Karayım andan varayım

Ben bu ömür harmanını
Döğdüm getirdim uş yine
Yunus aydır bu dükkânı
Dereyim andan varayım

(Raif Yelkenci, No: 46)

EY KARDEŞLER
51

Ey yarenler, ey kardeşler
Sorun bana kanda idim
Aşk denizine dalıban
Deryayı ummanda idim

Bu yerler bunda gelmeden
Gökler melaik dolmadan
Mülke bünyad urulmadan
Mülkü yaradanda idim

Kaygı eli ermezidi
Gussa gözü görmezidi
Endişe şehrinden daşra
Bir ulu mekânda idim

Bu işlerde olan kişi
Terketsin cümle teşvişi
İçeriden içeri bir
Key latif nihanda idim

Padişahtan destur oldu
Bizi bunda mülke saldı
İki cihan uçmağ oldu
Uçmakta rıdvan'da idim

Ol kim beni bekleridi
Her kandasam saklarıdı
Aşk urganı ucundaki
Kandildeki canda idim

Yıldızıdım nice zaman
Gökte melaik arzuman
Cebbarı âlem hükmeder
Ben ol zaman anda idim

Yüz yetmiş bin ferişteler
Saf bağlayıp durucağız
Cebrail'i anda gördüm
Ol ulu divanda idim

Doksan bin kelimeyi Hak
Söyliyecek Habib ile
Otuz bini sır olucak
Ben ol sırrolanda idim

Ben bu suretten ileri
Adım Yunus değiliken
Ben ol idim ol ben idi
Bu aşkı sunanda idim

GÖNÜLLER YAPMAĞA GELDİM
52

Benim bunda kararım yok
Ben bunda gitmeğe geldim
Bezirgânım metaım çok
Alana satmağa geldim

Ben gelmedim dâ'vi için
Benim işim sevi için
Dostun evi gönüllerdir
Gönüller yapmağa geldim

Dost esrüğü deliliğim
Âşıklar bilir neliğim
Denşirüben ikiliğim
Birliğe (yetmeğe) geldim

Ol padişah ben kuluyum
Dost bahçesi bülbülüyüm
Ol hocamın bahçesinde
Şad olup ötmeğe geldim

Yunus Emre âşık olmuş
Mâşuka derdinden ölmüş
Gerçek erin kapısında
Ömrüm harcetmeğe geldim

(Dergah, 243)

DÖŞEDİM BU YERLERİ

53

Evvel benim âhır benim
Canlara can olan benim
Azıp yolda kalmışlara
Hazır meded eren benim

Bir karara tuttum karar
Benim sırrıma kim erer
Gözsüz beni nerde görer
Gönüllere giren benim

Kün deminde nazar eden
Bir nazarda dünya düzen
Kudretinden han döşeyip
Aşka bünyad uran benim

Düz döşedim bu yerleri
Baskı kodum bu dağları
Sayvan gerdim bu gökleri
Yeri sonra düren benim

Halk içinde dirlik düzen
Dört kitabı doğru yazan
Ak üstüne kara dizen
Ol yazdığı Kur'ân benim

Dost ile birliğe yeten
Buyruğu neyise tutan
Mülk bezeyip dünya düzen
O bahçıvan hemen benim

Ben bu yere buyuracak
Yeryüzüne gün urucak
Ulu deniz mevc urucak
Gemiye yol bulan benim

Diller damaklar şaşıran
Aşk kazanını taşıran
Hamza'yı Kaf'dan aşıran
O ağulu yılan benim

Yunus değil bunu diyen
Kendiliğidir söyleyen
Mutlak kâfir inanmayan
Evvel âhır zaman benim

AĞULU YILAN BENİM
54

Kâ'be ve put iman benim
Çark uruban dönen benim
Bulut olup göğe ağan
Yağmur olup yağan benim

Yaz yaratıp yer donatan
Gönlümüz evi yöneten
Hoşnut atadan anadan
Kulluk kadrin bilen benim

Yıldırım olup şakıyan
Kakıyıp nefsin dokuyan
Yer karasında börküyen
Şol ağulu yılan benim

Hamza'yı Kaf'tan aşıran
Elin ayağın şaşıran
Çokları tahttan düşüren
Hikmet ıssı sultan benim

Bir niceye verdim emir
Devlet ile sürdü ömür
Yanan kömür kızan demir
Örse çekiç salan benim

Kar yağdıran yer donduran
Hayvanların rızkın veren
Şöyle bilin yol gösteren
Ol rahim ü rahman benim

Gerçek âşık gelsin beri
Göstereyim doğru yeri
Makamdır gönüller şarı
Irılmayıp duran benim

Yere göğe bünyad uran
Irılmadan daim duran
Denizlere göl çağıran
Adım Yunus umman benim

İŞİM YANLIŞ
55

Ey bana derviş diyen
Nem ola derviş benim
Dervişlik yaylasında
Hareketim kış benim

Derviş adın edindim
Derviş donun dönendim
Yola baktım utandım
Hep işim yanlış benim

Hırkam tacım gözlerim
Fâsid işler izlerim
Her yanımdan gizlerim
Bin bir fâsid iş benim

Yoldan haber sorarlar
Ayduram inanırlar
Kalbim safi sanırlar
Vay ne düşvar iş benim

İçerime bakarsan
Buçuk pulluk nesne yok
Daşramın kavgasından
Âlemler dolmuş benim

Yunus aydur yarenler
Ey gerçeğim erenler
Bu yolda olan haller
Allaha kalmış benim

GİRESİN BAHÇELERE
56

Deniz oldu birkaç kadeh
Susalığım kanmaz benim
İniltilerim kesilmez
Gözüm yaşı dinmez benim

Gel varalım bizim ile
Kim giresin bahçelere
Daim öter bülbülleri
Gülistanım solmaz benim

Bizim ilin bahçeleri
Dâim tazedir gülleri
Ma'muredürür bostanım
Ağyar gülüm üzmez benim

Mansur kadehin nice kez
Mâ'şuka sundu elime
Dört yanımdan od urdular
Kimse halim bilmez benim

Yana yana kül oluban
Sen ma'şûkanın yolunda
Günde bin kez yanarısam
Dosttan yüzüm dönmez benim

Canım aşkın külüngüne
Ferhad olup tuttum başım
Dâim dağları keserim
Şirin'im hiç sormaz benim

Yunus aydur ey sultanım
Aşkınıla yandı canım
Ger kılarısan dermanım
Ayrık canım ölmez benim

EY USLULAR EY USLULAR
57

Ger razımı söyler isem
Kimse dilim bilmez benim
Eğer sabır eyler isem
Gönlüm karar kılmaz benim

Ey uslular ey uslular
Siz eyidin ben nideyim
Ol dost yüzün göreliden
Aklım başa gelmez benim

Bunun gibi tertib ile
Benim işim varmaz başa
Elimden iş kaldıysa
Canımdan iş kalmaz benim

Ne deliyem ne usluyam
Benzer neye benim işim
Aşk denizine garkolup
Gönlüm canım duymaz benim

Muhabbetin odu benim
Yüreğime düştü yanar
Denize garkolursam
Söynüp hata kılmaz benim

Yıl on ik'ay bu aşk gülü
Od içinde bitiptirir
Yandığımca artar kokum
Devrim geçip solmaz benim

Nice dedim bu gönlüme
Var sabır eyle dek otur
Şol dem dahi bedter (daha kötü) olur
Öğüdümü almaz benim

Bu Yunus'un çün sureti
Ölüp toprak olursa
Batınından aşk sevgisi
Bilin ki hiç gitmez benim

(Divan, 193)

KANADIM KIRDILAR
58

Dolap niçin inilersin
Derdim vardır inilerim
Ben Mevlâya âşık oldum
Ânın için inilerim

Benim adım dertli dolap
Suyum akar yalap yalap
Böyle emreylemiş Çalap
Derdim vardır inilerim

Beni bir dağda buldular
Kolum kanadım yoldular
Dolaba lâyık gördüler
Derdim vardır inilerim

Ben bir dağın ağacıyım
Ne tatlıyım ne acıyım
Ben Mevlâya duacıyım
Derdim vardır inilerim

Dağdan kestiler hezenim
Bozuldu türlü düzenim
Ben bir usanmaz ozanım
Derdim vardır inilerim

Dülgerler her yanım yondu
Her âzam yerine kondu
Bu iniltim Haktan geldi
Derdim vardır inilerim

Suyum alçaktan çekerim
Dönüp yükseğe dökerim
Görün ben neler çekerim
Derdim vardır inilerim

Yunus bunda gelen gülmez
Kişi muradına ermez
Bu fânide kimse kalmaz
Derdim vardır inilerim

ŞERİAT OĞLANLARI
59

Bu mülke garip geldim
Ben bu elden bezerim
Bu tutsaklık tuzağın
Demi geldi üzerim

Dost bize gelsin demiş
Bizim kaydımız yemiş
Yüzümün karasından
Teberrükler düzerim

Dört kitabın mâ'nisin
Okudum tahsil ettim
Ne hâcet kim karayı
Ak üstüne yazarım

Bir elif tahsil eden
Münezzehtir âlemden
Endişe ikliminde
Niçin düşüp gezerim

Şeriat oğlanları
Nice yol keser bana
Hakikat denizinde
Bahri oldum yüzerim

Ben andan bunda geldim
Ben onu bunda buldum
Mansur'um dâra geldim
Uş kül oldum tozarım

Bir çeşmeden akan su
Acı tatlı olmaya
Edeptir yermek bana
Bir lüleden sızarım

Karanu dünler olsa
Yollar hiç eğlenmese
Kılavuzum er ola
Ben neyiçin azarım

Yetmiş iki millete
Suçum budur Hak dedim
Korku kıyametedir
Ya ben niçin kızarım

Yunus bu kuş dilidir
Bunu Süleyman bilir
Gerçek eren bu yolda
Ne dediğin sezerim

AŞK VER BANA

60

İlâhi bir aşk ver bana
Kandalığım bilmeyeyim
Yavu kılayım ben beni
İsteyüben bulmayayım

Al gider benden benliği
Doldur içime senliği
Bu dünyada öldür beni
Varıp anda ölmeyeyim

Şöyle hayran eyle beni
Bilmiyeyim dünden günü
Daim isteyeyim seni
Ayruk nakşa kalmayayım

Senin kokun duydu canım
Terkini urdu cihanın
Hergiz belirmez mekânın
Seni kanda isteyeyim

Aşkın bir od urdu cana
Uş yürürem yana yana
Ciğerim gark oldu kana
Nice zârî kılmayayım

Ko ben yanayım tüteyim
Bülbül olayım öteyim
Dost bahçesinde biteyim
Açıluben solmayayım

Halimi getirsem dile
Kim bana söğe kim güle
Bâri yanayım derd ile
Ben dillere gelmeyeyim

Mansurum çek dâra beni
Ayan göster anda seni
Kurban kılayım bu canı
Aşka münkir olmayayım

Aşktır bu derdin dermanı
Aşk yolunda verem canı
Yunus Emre eydür bunu
Bir dem aşksız olmayayım.

KORKUDAN KURTULDUM
61

Nitekim ben beni bildim
Yakın bil kim Hakk'ı buldum
Korkum anı buluncaydı (bulana kadardı)
Şimdi korkudan kurtuldum

Ben kimseden korkumazam
Ya bir zerre kayırmazam
Ben imdi kimden korkayım
Korktuğum ile bir oldum

Azrâil gelmez yanıma
Sorucu gelmez sinime
Bunlar benden ne soralar
Onu sorduran ben oldum

Canlılar bizden el alır
Cansızlar eri ne bilir
Hem verirler hem alırlar
Ben bir ulu divan oldum

Yunus'a Hak açtı kapı
Yunus Hak'ka kılır tapı
Benim işim devlet bâki
Ben kul iken sultan oldum

(Divan, 210)

GÜL DEREN ELLERİ GÖRDÜM

62

Teferrüç eyleyi vardım
Sabahın sinleri gördüm
Karılmış kara toprağa
Ol nâzik tenleri gördüm

Kimi gamda kimi şadman
Yatarlar sinnide pinhan
Boşanmış damar akmış kan
Batmış kefenleri gördüm

Yıkılmış sinleri dolmuş
Hep evleri harab olmuş
Kamu endişeden kalmış
Ne düşvar halleri gördüm

Yaylalar yaylamaz olmuş
Kışlalar kışlamaz olmuş
Bar tutmuş söylemez olmuş
Ağızda dilleri gördüm

Kimisi zevk ü işrette
Kimi saz ü beşarette
Kimi belâ vü mihnette
Dün olmuş günleri gördüm

Soğulmuş ol kara gözler
Belirsiz olmuş ay yüzler
Kara toprağın altında
Gül deren elleri gördüm

Kimisi boynunu eğmiş
Tenini toprağa salmış
Anasına küsüp gitmiş
Boynun buranları gördüm

Kimi zârı kılıp ağlar
Zebaniler canın dağlar
Tutuşmuş sinleri oda
Çıkan tütünleri gördüm

Yunus bunu kanda gördü
Gelip size haber verdi
Aklım vardı bilim şaştı
Netekim bunları gördüm

(Divan, 216)

BİR ZAMAN
63

Düşeyim aşk denizine
Gavvas olayım bir zaman
İsteyeyim seni her dem
Seyyah olayım bir zaman

Düşeyim her bir mahfile
Tersa demeyim her kula
Senden haber verenlere
Mihman olayım bir zaman

Aşkın oduna yanayım
Derdin hânına kanayım
Gördüğüm seni sanayım
Hayran olayım bir zaman

Bu benliğimi yuyayım
Senin duyunu duyayım
Bir nice zaman kul iken
Sultan olayım bir zaman

Akıdam gözüm yaşını
Artıram bağrım başını
Tâ görünce nakkaşımı
Giryan olayım bir zaman

Oldur bana benden yakın
Hikmet bilen buldu Hakkın
Okuyup hikmetin ilmin
Lokman olayım bir zaman

Yunus aşkın perdesini
Kaldırma olma bi hicab
Mürşid-i kâmil yoluna
Kurban olayım bir zaman

YALANCI YOLDA KALIR

64

Ey bana iyi deyen
Adımı sûfî koyan
Acep sûfî mi olur
Hırka ile tac giyen

Başıma tac urundum
Halka sûfî göründüm
Dışıma hırka giydim
İçim bir kuru kovan

Bu dilim zikir söyler
Gönlüm fesat fikreyler
Hiç böyle mi zikreyler
Hak'kı aşk ile seven

Gözüm yolun gözetmez
Kulak işidir tutmaz
Dilim yerinde yatmaz
Gerçeği kılar yalan

Yunus gümansız bilir
Yalancı yolda kalır
Bir gün maksûdun bulur
Gerçeklik yolun tutan

DESTAN OLDUM BEN
65

Ey dost seni sevelden
Aklım gitti kaldım ben
Irmakları terkedip
Denizlere daldım ben

Bir zerre aşkın odu
Kaynatır denizleri
Düştüm aşkın oduna
Tutuşuban yandım ben

Ol canda ki aşk ola
Onda gussa kalmaya
Bu aşk bana gelelden
Gussam gitti güldüm ben

Bülbül de âşık olmuş
Kızıl gülün yüzüne
Gördüm erenler yüzün
Hezar-destan oldum ben

Bu aşkı bana verdin
Ben neylerim kendözüm
İçim dışım nur doldu
Dosta âşık oldum ben

Bir kuru ağaç idim
Yol üzre düşmüş idim
Er bana nazar kıldı
Taze civan oldum ben

Yunus gerçek âşıksan
Adını miskin kogıl
Cümlesinden ihtiyar
Miskinliği buldum ben

(Dergah, 316)

DELİ GÖNÜL
66

Taştın yine deli gönül
Sular gibi çağlar mısın
Aktın yine kanlı yaşım
Yollarımı bağlar mısın

Nidem elim ermez yâre
Bulunmaz derdime çare
Oldum ilimden âvare
Beni bunda eğler misin

Yavı kıldım ben yoldaşı
Onulmaz bağrımın başı
Gözlerimin kanlı yaşı
Irmağ olup çağlar mısın

Ben toprak oldum yolunda
Sen aşırı gözetirsin
Şu karşıma göğüs geren
Taş bağırlı dağlar mısın

Harâmî gibi yoluma
Aykırı inen karlı dağ
Ben yârimden ayrı düştüm
Sen yolumu bağlar mısın

Karlı dağların başında
Salkım salkım olan bulut
Saçın çözüp bizim için
Yaşın yaşın ağlar mısın

Esridi Yunus'un canı
Yoldayım illerim kanı
Yunus düşte gördü seni
Sayrı mısın sağlar mısın

ETEĞİNİ AT EDİNİP
67

Sen canından geçmeden
Cânan arzu kılarsın
Belden zünnar kesmeden
İmân arzu kılarsın

Men arefe nefsihu
Dersin illâ değilsin
Melaikten yukarı
Seyran arzu kılarsın

Tıfl-ı nâreste gibi
Eteğin at edinüp
Ele çevgân almadan
Meydan arzu kılarsın

Bilemedin sen seni
Sedefte ne cevhersin
Mısıra sultan iken
Ken'an arzu kılarsın

Yunus imdi her derde
Eyyup gibi sabr eyle
Derde katlanamazsın
Derman arzu kılarsın

SEN DERVİŞ OLAMAZSIN
68

Dervişlik der ki bana
Sen derviş olamazsın
Gel ne deyeyim sana
Sen derviş olamazsın

Derviş bağrı baş gerek
Gözü dolu yaş gerek
Koyundan yavaş gerek
Sen derviş olamazsın

Döğene elsiz gerek
Söğene dilsiz gerek
Derviş gönülsüz gerek
Sen derviş olamazsın

Dilin ile şakırsın
Çok mâniler okursun
Vara yoğa kakırsın
Sen derviş olamazsın

Kakımak varmışsa ger
Muhammet de kakırdı
Bu kakımak sende var
Sen derviş olamazsın

Doğruya varmayınca
Mürşide yetmeyince
Hak nasip etmeyince
Sen derviş olamazsın

Derviş Yunus gel imdi
Ummanlara dal imdi
Ummana dalmayınca
Sen derviş olamazsın.

ARZUM YOKTUR UÇMAK İÇİN
69

Gözüm seni görmek için
Elim sana ermek için
Bugün canım yolda koyam
Yarın seni bulmak için

Bugün canım yolda koyam
Yarın avazım veresin
Arzeyleme uçmağını
Hiç arzum yok uçmak için

Uçmak uçmağım dediğin
Müminleri yeltediğin
Bir ev ile birkaç huri
Hevesim yok koçmak için

Bunda dahi verdin bize
(Oğul u kız çifte helâl)
Ondan dahi geçti arzum
Azmim sana kaçmak için

Sofulara ver sen anı
Bana seni gerek seni
Benim hiç hevesim yoktur
Şol bir ev ü çardak için

Yunus hasrettirir sana
Hasretin göstergil ana
İşin zulum değil ise
Dad eylegil varmak için

(Divan, 260)

AŞK İLE GELEN GELSİN

70

Bu dervişlik yoluna
Aşk ile gelen gelsin
Ya dervişlik neydiğin (ne olduğun)
Bir zerre duyan gelsin

Hele biz işbu yola
Gelmedik riya ile
Bu melâmetlik donun
Bizimle giyen gelsin

Göziyle gördüğünü
Örte eteğiyile
Bu yol key ince yoldur
Yüreği doyan gelsin

Ulu kiçi erenler
Demiş bizi sevenler
Kayıkmasın geriye
Ol şaha gelen gelsin

Her kim sever Allahı
Rahmet kılır vallahi
Dil sevgisiyle olmaz
Aşk ile göyen gelsin

İşbu sözü eydenden
Bize nişan gerektir
Söz muhtasarı budur
Canına kıyan gelsin

Yunus söz ile kimse
Makbulluğa geçmedi
Bûd-u vücut dermeyen
Ortaya koyan gelsin

(Divan, 264)

A DOSTLAR İŞİTİN
71

Bugün sohbet bizim oldu
Bize bizim diyen gelsin
Bu aşk zehrin seve seve
İçübeni yutan gelsin

Kanaat hırkası içre
Selâmet başımı çektim
Melâmet gömleğin biçtim
Arif olup giyen gelsin

Bu aşk meydanı içinde
Çağırdım bir avaz ettim
Müezzinlik bizim oldu
İmam oldum uyan gelsin

Bu ummanda türlü türlü
Güher vardır elim ermez
Akar rahmet suyu çağlar
Gönül kirin yuyan gelsin

A dostlar işidin sözüm
Dün etmişim bu gündüzüm
Yavı kılmışam kendözüm
Bu hak yola giren gelsin

Yunus miskin anı görmüş
Eline bir divân almış
Âlimler okuyamamış
Bu mânadan duyan gelsin.

YÜZÜ KARA
72

Şol göz ki seni gördü
Ol neye nazar etsin
Şol can ki seni duydu
Tende ne karar etsin

Gerçek şaha kul olan
Gönlünü sana veren
Seni kendinde bulan
Kancaru sefer etsin

Bu çeşniyi tadana
Kim ne vereler kana
Derdine düşen cana
Hekim ne tımar etsin

Bu sırrı duyan kani
Ger âşık ise canı
Açıldı gevher kâni
Alana haber etsin

İmdi ki Yunus kalmış
Hazret'e yüzü kara
Bir nesnesi yok müflis
Neyile bazar etsin.

BENCİLEYİN
73

Aceb şu yerde var mola
Şöyle garip bencileyin
Bağrı başlı gözü yaşlı
Şöyle garip bencileyin

Gezerim Rum'ıla Şam'ı
Yukarı illeri kamu
Çok istedim bulamadım
Şöyle garip bencileyin.

Kimseler garip olmasın
Hasret oduna yanmasın
Hocam kimseler kalmasın
Şöyle garip bencileyin

Söyler dilim ağlar gözüm
Gariplere göynür özüm
Meğer ki gökte yıldızım
Şöyle garip bencileyin

Nice bu derd ile yanam
Ecel ere bir gün ölem
Meğer ki sinimde bulam
Şöyle garip bencileyin

Bir garip ölmüş diyeler
Üç günden sonra duyalar
Soğuk su ile yuyalar
Şöyle garip bencileyin

Hey Emre'm Yunus biçare
Bulunmaz derdime çare
Var imdi gez şardan şara
Şöyle garip bencileyin.

İKİLİKTEN USANDIM
74

Canlar canını buldum
Bu canım yağma olsun
Assı ziyandan geçtim
Dükkânım yağma olsun

Ben benliğimden geçtim
Gözüm hicabın açtım
Dost vaslına eriştim
Gümanım yağma olsun

Benden benliğim gitti
Hep mülkümü dost tuttu
Alan veren dost oldu
Lisânım yağma olsun

Taallûktan üzüştüm
Ol dosttan yana uçtum
Aşk divanına düştüm
Divanım yağma olsun

İkilikten usandım
Birlik hânına kandım
Derdin şarabın içtim
Dermanım yağma olsun

Varlık çün sefer kıldı
Dost andan bize geldi
Viran gönül nur doldu
Cihânım yağma olsun

Geçtim bitmez sağınçtan
Usandım yaz u kıştan
Bostanlar başın buldum
Bostanım yağma olsun

Yunus ne hoş demişsin
Bal u şeker yemişsin
Ballar balını buldum
Kovanım yağma olsun.

SELÂM OLSUN
75

Biz dünyadan gider olduk
Kalanlara selâm olsun
Bizim için hayır dua
Kılanlara selâm olsun

Ecel büke belimizi
Söyletmiye dilimizi
Hasta iken halimizi
Soranlara selâm olsun

Tenim ortaya açıla
Yakasız gömlek biçile
Bizi bir âsan vechile
Yuyanlara selâm olsun

Selâ verin kastımıza
Gider olduk dostumuza
Namaz için üstümüze
Duranlara selâm olsun

Eceli gelenler gider
Hepsi gelmez yola gider
Bizim halimizden haber
Soranlara selâm olsun

Derviş Yunus söyler sözün
Yaş doludur iki gözün
Bilmiyen ne bilsin bizi
Bilenlere selâm olsun.

ŞİİRLERİN DİZİNİ

(Uyak dizelerinin son harfine göre sıralanmıştır.)

A.

1	Hak'ka kul olmayınca	13
2	Maşukun bulmayınca	14
3	Çare yok adım atmağa	16
4	Gerek bana bostan ola	18
5	Hergiz ma'zûl olmaz ola	98
6	Aşk mezhebi dindir bana	21
7	Kimseler dost olmaz bana	23
8	Akibet zevâl olmaya	25

C.

9	Yavlak uzamış bir ağaç	27

E.

10	Gördüm bir dağ içinde	28
11	Eşkere can içinde	29
12	Hakk'ı buldum ben eri görmeğile	32
13	Nidelim senin ile	33
14	Kalpı gide pak ola gümüşlene	35
15	Kimde erlik var ise	36
16	Aslın nedürür işte	38
17	Ağyar dahi dosttur bize	41

H.

18	İçtik elhamdülillah	42

I.

19 Bu yola kim varası 44

İ.

20 Şol yel esip geçmiş gibi 46
21 Gel gör beni aşk neyledi 48
22 Aceb sırra erdim ahi 50
23 Derde derman bulmayam mı 52
24 Bana seni gerek seni 53
25 Âşık tövbe etdiğini 55
26 Yolum vardır bu erkândan içeri 56
27 Hor görmegil dervişleri 58
28 Ey dervişler ecesi 60
29 Kulaksız dinleyesi 63
30 Arştan yüce meyhanesi 64
31 Aşk oduna yanan kişi 65
32 Anda konuban göçtü 67
33 Bu kad ile kameti 68
34 Gidem hey dost deyi deyi 70

K.

35 Nikâbı yüzden bırak 72
36 Diyem ona nitmek gerek 74
37 Biz can yağmaya verdik 75
38 Kıymetli nesnedir aşk 77

L.

39 Hırka ile taç değil 79
40 Melûl olası değil 80
41 Bu can kayusu değil 82

42 Öğüdünden alır değil 84
43 Bu kıldığın namaz değil 86
44 Gel dosta gidelim gönül 87
45 Anasına düştü gönül 89

M.

46 Elimde ferman tutaram 91
47 Aşka gönül veren benem 93
48 Girem garkolam yürüyem 95
49 Aşk oduna yanayım 96
50 Durayım andan varayım 98
51 Sorun bana kanda idim 100
52 Ben bunda gitmeğe geldim 102
53 Canlara can olan benim 103
54 Çark uruban dönen benim 105
55 Nem ola derviş benim 107
56 Susalığım kanmaz benim 108
57 Kimse dilim bilmez benim 110
58 Derdim vardır inilerim 112
59 Ben bu elden bezerim 114
60 Kandalığım bilmeyeyim 116
61 Yakın bil kim Hakkkı buldum 118
62 Sabahın sinleri gördüm 119

N.

63 Gavvas olayım bir zaman 121
64 Adımı sufi koyan 123
65 Aklım gitti kaldım ben 124
66 Sular gibi çağlar mısın 126

67	Cânan arzu kılarsın	128
68	Sen derviş olamazsın	129
69	Elim sana ermek için	131
70	Aşk ile gelen gelsin	132
71	Bize bizim diyen gelsin	134
72	Ol neye nazar etsin	135
73	Şöyle garip bencileyin	136
74	Bu canım yağma olsun	138
75	Kalanlara selam olsun	140

Cumhuriyet'in
okurlarına armağanıdır.
Parayla satılmaz.